AYDEDE

No. 91 — 97
CUMARTESİ 9 Nisan 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam manasile bitaraf siyasî hossohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2. TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

İmdat İşareti

Şu haber çok kötü: İstanbulda ekmek sarfiyatı artmış. Belediye, gündelik artış miktarını hesaplamakla meşgulmüş. Artışın sebebi nedir? Ekmekler ballı ve kremalı olarak mı çıkıyor?

Sebep meydanda: katık pahalı. Hem de peynir, zeytin cinsinden katıklar bile öyle. Ahali karnını ekmekle doyuruyor.

Haydi geliniz de bu şartlar içinde veremle mücadele ediniz. Halktan yüksek randıman, nüfus yetiştirme, hastalıklara mukavemet bekleyiniz. Gripten kalkan mecalsiz vatandaş kendisini bir an evvel toplayıp sıhhate nasıl kavuşsun? Katıksız veya katığı devede kulak ekmekle mi?

Birinci cihan harbinin felâketli günlerinde hem katık azdı, hem ekmek yokluğu çekiliyordu. Şimdi daha iyi vaziyetteyiz: Ekmek var. Fark bu kadarcık!

Marshall plânı, Atlântik paktı, seçim ve basın hürriyeti, medenî şekilde gelir vergisi, vaadler, nutuklar, seyahatler, yurd gezileri, şuna ziyafet, buna kokteyl parti, pehlivanlarımızın muvaffakiyeti... Hepsi âlâ. Hele kabinenin iyi niyeti, temiz gidişi cümlesinden râna!

Ama ortada bir vakıa mevcuddur ki şakaya gelmiyor: gıda fiyatları harb zamanında bile görülmemiş bir süratle mütemadiyen yükseliyor. Koyun — mezbaha kuruldu kurulalı — canlı kilosu 193 kuruştan satılmamış, et 380 den alınmamıştır. Sebzeyi tarih boyunca bu derece pahalıya yemedik. Hiç bir gıda maddesi yok ki geçen senekinden ucuza satılmış olsun!

Ne oldu ki fiatlar artıverdi? Harp mı çıktı? Memleketimiz abloka mı edildi? Geçen yıldakinden berbad bir siyasî duruma mı düşüldü? Hayır. Öyle şeyler olmadı. Haricî ve dahilî vaziyet bil'âkis geçen senelerden iyidir.

O halde?

Adetâ iktisadî bir sabotaja uğramış gibiyiz; işin içinde bir iş var diyeceğimiz geliyor. Tabiîdir ki öyle bir şey yok. Yok ama işin şakaya ve ihmale gelecek tarafı da kalmadı. İstanbulda ekmek sarfiyatının artması sadece Belediyenin değil, hükûmetin değil, devletin her derde tercihen üzerinde durup düşüneceği bir meseledir.

Bu artış haberi bir imdat işareti gibi kulaklarımızda çınlamalı!

AYDEDE

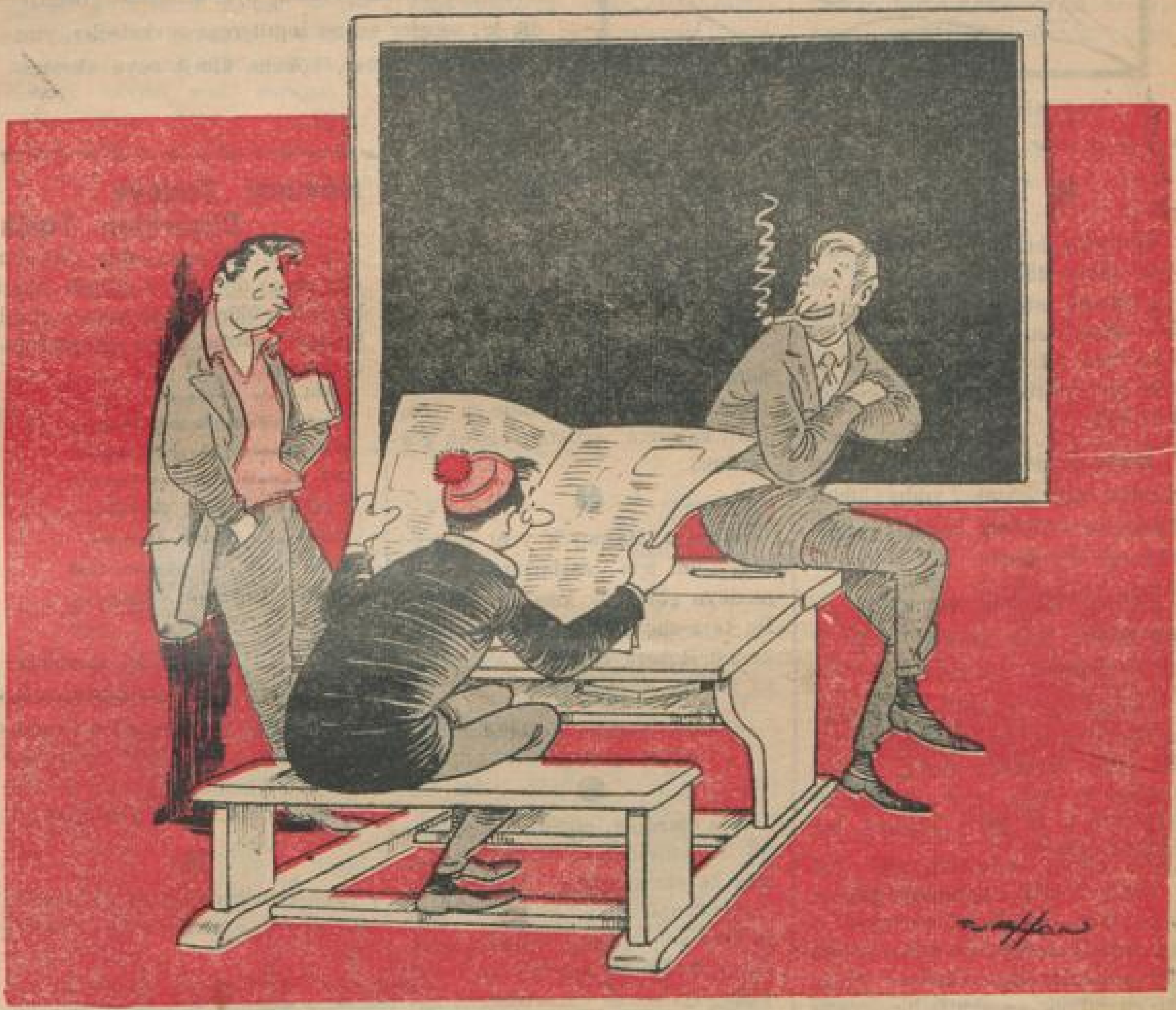

— Talebe daha iyi yetişsin diye liseler on iki yıla çıkarılacakmış!..
— Yapma ulan!.. On beş yıldır devam ettiğime göre, ben hepimizden iyi yetişmiş sayılırım desene!

Daima Şüphe! Daima Bekleme Hali!

Fena tesir eden şeylerden biri de suiistimâllere vesair uygunsuz icraata dair açılan müzakerelerin hayli çetin münakaşalardan sonra birdenbire kapanması, fiili ve ikna edici bir neticeye vardırılmamasıdır. Meselâ Orman, Emlâki metrûke vesaire hakkındaki konuşmalardan ne çıktı? Hattâ hükümsüz idam edildiği sabit olan vatandaşlar meselesi neye bağlandı? Sarih bir fikrimiz yoktur ve kafamızdaki istifham işareti eskisi gibi, bütün belâgatile durmaktadır.

Amerikadan gemi mübayaasında yolsuzluk yapıldı, denildi; kıyametler kopardık. Arkadan bir başka Bakan geldi: öyle şey olmamıştır, dedi. Olmadığına daha ziyade inanmakla beraber bu iş de henüz tavazzuh edememiştir. Hiç bir şey tavazzuh edemiyor. Her şey mübhem, şüpheli vaziyette kalıyor. Mal beyannamesi kanunu da şüpheleri kaldıramadı. Daima şüphe! Daima neticesizlik! Daima bekleme hali! Gerek suçlu, gerek haksız yere suçlu gösterilen, gerek umumî efkâr ve resmî mahafil, ne varsa hepsi, hiç bir iş hakkında şüpheden kurtulamıyor; sinirler yıpranıp ruhlar çöküyor. Bu, normal bir durum sayılır mı?

BÖYLESİ DE OLURMUŞ..

Bakır şilepi yüzünden Denizyolları ile gümrük idareleri bir birine girmiş. Neler olmamış? Saatlerce telefon muhavereleri, münakaşalar, emirler, araştırmalar, itirazlar, gecikmeler... ufacık bir kıyamet kopmuş.

Bir gazeteci, Deniz yolları Umum Müdürünü bulmuş, bu işlere ne buyurulur? diye sormuş.

— Hâdiseden haberdar değilim!

Demiş ve gazete muharririne, haber getirdiğinden dolayı teşekkür etmiş. Yani, ötede bütün o işler olurken Denizyolları idaresinden tek kişi umum müdürden fikir danışmağa lüzum görmemiş. Ne lüzumsuz makammış meğerse Umum Müdürlük! Yahut Umum Müdürü rahatsız etmekten çekinen memurlar ne nazik insanlarmış!

ŞARTLARI
İçi 7,5 Lira
dışı 12
içi 14
dışı 21

ET OFİSİ
ha teneke - Çuval
viçe ithalâtı ve
m satışları
sulü takaslı fındık
hracatı
İstanbul şehirleri
et piyasalarında
müdahale satışları
anbul, Bahçekapı Valde
an, Kat 5
234 - 24235 - 24236
si: TARFO - İstanbul
ara Bürosu Müdürlüğü
Kızıl Irmak Caddesi
mam Telefon No. 23048
Şefliği, Atatürk Cad.
Telefon No. 3750

T. C.
T BANKASI
AMİYE TUTARINI
raya yükseltmiştir.
SİN HER BİRİNDE
000
000
000 Liralık
den başka 1000 lira
arasında 461 muhte
e vardır. Şansınız
rse istediğiniz yerde,
EVİ, ARSAYI,
YI, EŞYAYI
İLİŞLER:
ubat - 30 Mayıs
ustos - 30 Aralık
den faydalanmak için
n bir ay evvel Vadesiz
esabında 100 lirası
ve bu miktarı çekiliş
adar devamlı şekilde
etmek kâfidir. Aynı
rfında hesaplarında
n fazla bir bakiyeyi
edenler her 500 lira
bir kur'a numarası
esi. Alınız, okuyunuz.
eerce tatmin edemez.

Sinemalarda beş dakika istirahat!

Domuz Sevkiyatı

İngiliz İaşe Nezaretine mensup iki kişilik bir heyet İzmire gelmiş, civarda domuz yetiştirmeğe elverişli saha arıyormuş. Eğer böyle bir saha bulunursa, burada fazla miktarda domuz yetiştirecekler ve İngiltereye sevkedeceklermiş.

Anlaşılan İngilterede domuz o kadar az veya yok ki hariçten temine kalkışmışlar. Mademki onlarca domuz bir ihtiyaç maddesidir; alsınlar, tepe tepe kullansınlar, karışmağa hakkımız yok.

Yalnız bu heyet âzâları tesadüfen bizimle konuşmuş olsalardı, domuz yetiştirmek için saha aramağa kalkmazlar, beyhude zahmete katlanmazlardı. Biz onlara, yetişmiş öyle domuzlar gösterirdik ki; seneler senesi İngiltereye sevketseler, yine arkasını alamazlar, köküne kibrit suyu ekemezlerdi!.

Hava Raporları

Dünyanın her yerinde karikatürlere, fıkralara tek müşterek mevzu meteoroloji işleridir. Fransada, İngilterede, Japonyada velhasıl her yerde hava raporlarile alay edilir durulur. Bizde de Sayın Fatin Gökmen milletvekili olup da yakasını kurtarıncaya kadar, mizahçıların elinden az mı çekmişti?

Fakat, her zaman iş şaka ile, nükte ile bitmez; bazan da insanın başına ne dertler açılır.

Nevyorkta, dünya üzerinde başka hiç kimseleri olmayan, bir baba kız yaşamakta imiş. Bundan bir müddet evvel, bir pazar sabahı karşılıklı kahvaltı eder ve gazetelere göz gezdirirken adamcağız başını kaldırmış, "kızım, demiş, şu bizim aşkıda olan işi halletmek için bugün tayyare ile Şikagoya gideyim. Akşama dönerim. Bak hava güzelmiş. Rasathane raporunda günün sâkin, güneşli, rüzgârsız geçeceğini bildiriyor.. Kız da gazeteye göz atmış, babasının gitmesine razı olmuş.

Meydandan kalkalı on dakika geçmeden, birden bir şimşek, bir fırtına ortalığı kasıp kavurmağa başlamış ve uçak olduğu gibi yere çarparak içindekilerle beraber hurdahaş olmuş.

Şimdi, dünyada tek başına kalan Mis Şirley Seyd Birleşik Amerika meteoroloji işleri idaresinden beş yüz bin dolar tazminat istiyor ve "bu adamlar her hangi bir şey bilirmiş gibi, gazetelerde radyolarda ukalâlık etmeseler bu kadar insan can vermez,, diyormuş.

Mizahçıların dilinden avukatların eline düşen meteoroloji memurlarının Hak yardımcısı olsun!

Sinema Dedikoduları

Betty Grable, hayatta her istediğine sahib olduğunu söylüyor; zengin olmak istemiş, olmuş; meşhur olmak istemiş o da olmuş; kocası "caz lideri,, Harry James ile çok iyi anlaşıyorlar iki de çocukları var.

Betty Grable 21 yaşında iken meşhur eski çocuk yıldız Jackie Coogania evlenmiş, fakat geçinemiyerek ayrılmıştı.

Serveti oldukça mühimdir, yalnız geçen sene kazancı 300.000 doları bulmuş.

Kocası ile beraber en büyük zevkleri yarış atı yetiştirmektir. Bu atlar yarışlara girdiği vakit üstündeki jokey beyaz üzerine büyük kırmızı B. harfi işlenmiş bir gömlek giyer.

Betty Grable seyahate çıkmak için vakti olmadığını söylüyor, zira vaktini stüdyo ile atları arasında geçirmektedir. Şimdiye kadarki en büyük seyahati, bir yarış sahası olan Del Mar'a kadar gitmiş olmasıdır, bu da 200 kilometrelik bir yerdir.

●

Beyaz perdenin su perisi Esther Wiliams'ın 57 mayosu vardır. Son günlerde bir çok mayo fabrikası tarafından kendisine hediye olarak 679 mayo gönderilmiş. Ayrıca stüdyosu da 378 hususi mayo yaptırtmış. Esther Williams bu kadar çok mayoyu nereye koyacağını şaşırmış.

●

Spencer Tracy ile Judy Garland, bütün Amerika sinemacıları tarafından 1948 senesinde en çok para kazanan artistler olarak gösterilmiş.

●

Barbara Stanwyck yeni çevireceği filim için saçlarını en son modaya göre çok kısa kestirmiş. Bu tarz saç artiste pek yaraşmış, kocası Robert Taylor'un da hoşuna gitmiş. Barbara da:

— Kısa saçtan hoşlandım bir

●

Ava Gardner, cildinin güzelliğini büyük annesinin usulünce hareketine borçlu olduğunu söylüyor.

Avucunun içine aldığı bir parça unu sulandırarak yüzüne sürer sonra da iyi bir sabunla yıkarmış. Eğer iyi sabun bulamazsanız sirkeli su ile çalkalayabilirsiniz.

●

Hollywood, Avrupada yıldız keşfediyorsa, İngiltere de Amerikada bir yıldız bulmuş. Bu kız Minnesotalu Helen Backindir, sarışın ince 24 yaşında olan Helen ilk rolünü İngilterede yaşayan bir Amerikalı rolünü oynayacak.

●

Sir Laurence Olivier ile karısı Vivien Leigh'in Londradaki Madam Tussaud'un balmumu müzesine heykelleri konmuş, yüzlerinin benzetilmesi için üç ay çalışılmış.

●

Son çevrilen filminde Greer Garson'un bir sigara içmesi lâzım imiş.

— Eğer mutlaka lâzımsa içerim, yalnız şimdiye kadar bir tek sigara bile içmedim.

Sahne vazii Jack Conway, böyle fena bir itiyada sebepolmak istemediğini söylemiş. Ve nihayet artistin sigarayı yanmış olarak elinde tutmasına karar verilmiş.

Hamami Zadeye Düşürülen Tarih

Merhum Hamami zâde İhsanın (lâf olsun diye) ismi altında çıkan kitabında ölümüne düşürülen güzel bir tarih vardır. Bunu sütunlarımıza alıyoruz:

Ehl-i dilde zarif şairdi
Vasfa sığmaz kemali İhsanın
Dehre insan gelir gider amma
Bir Hamamisi gelmez ihvanın
Nagihanı göçünce dünyadan
Camı aşkı kırıldı devranın
Geldi dört rind söyledi tarih
Nüktesi gitti bezm-i rindanın

1267

Rusuhi Baykara

TOPTANCI ZENGİN

Genç — Kızınızın desti izdivacını taleb ederim.

Baba — Yoo... Ben perakende satış yapmam. Toptan istersen düşünürüz!

"Fransız karikatürü,,

HANEDAN MALLARI

İstanbul milletvekillerinden Osman Nuri Köni, Meclis başkanlığına bir takrir vermiş bulunuyor: Osmanlı hanedanına ait mallar ne oldu? Kanunen mirasçılara intikal ettirilmesi lâzımgelirken başkalarına satıldığı anlaşılan bu malların satış muamelesi ne şekilde yapıldı? Müzayedeye kondu mu? Pazarlıkla mı satıldı? Yok pahasına kapattırıldığı rivayetleri var. Doğru mu?

Bakalım Maliye Bakanının cevabı ne olacak? Yalnız aradan 20 sene geçtiğine nazaran haşmetlû mururu zaman hazretlerinin gene ortaya çıkıp koltuklarını kabarta kabarta dolaşmasından; takrir sahibinin de, varislerin de elleri böğürlerinde kalmasından korkarız!

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— Bit pazarında mıyız be yahu? Ortalığı kalabalık ediyor bu hırtı pırtı, diyerek yetmiş seksen okkalık koskoca minderi kavrar kavramaz bohça gibi havalayıp götürdü aşağı..

Huri, hayrette kalmıştı:

— Ne güçlü kuvvetli erkek!

—Pehlivanlığı var ayol: kaç kere köy düğünlerinde gördüm; kisbeti giyer, yağlanır, baş pehlivanlarla güreşir.

— Bu adam evli değil mi?

— Bildim bileli bekârdır!

— Taşlıkta gezinen kadınla vakit geçiriyor galiba?

— Bir gözü kör, iki kulağı duvar, üstelik mundar, uyuntu karıya tenezzül eder mi, tükürüğünü atar mı? Merhameten evine almış, barındırıyor...

Ağzı kulaklarına gitti:

— Şimdi beni istesin, seni alayım desin, oynaya oynaya varırım.

— Zampara Galip midir nedir, hani ona bayılıyordun?

Dürnev, şuh şuh gözlerini süzdü:

— Galip gönüllüm, bu da kocam olur a kız. Gönüllünün yeri başka, kocanın ki başka..

Saim demir karyolayı, büyük masayı, sandalyeleri de alt kata indirmişti. Dürnev, Huriyenin kulağına yavaşça,

— Sana bir şey söyliyeyim mi, dedi; vallahi de, billâhi de, yarına sağ selâmet çıkmayayım ki şu dakikada sana acıdım, içim sızladı!

— Niçin ama?

— Şimdi bana çıban başı kopartma...

— Rica ederim söyle; niçin acıdın, niçin için sızladı?

— Niçin olacak, erkekten yana minel ezel talihsizliğinden..

Hava bunaltıcı sıcak. Zaten Beykoz lodosa karşıdır, poyraz almaz. Böyle yaprak kımıldamıyan zamanlarda burada nefes alınmaz. Çifte kumrular, hamamın göbek taşında soğuk algınlığını çıkarmağa yatmış da üzerlerine baygınlık gelerek dışarıya fırlamış gibiydiler. Bira ve konyağın tesirinden ikisinde de yüz göz al çuha, zırıl zırıl terler boşanıyor, Huriye;

— Canikocuğum, korse fena halde sıktı; balinaları her tarafıma battıkça yanıyor vücudum, çıkartsam dünyaya yeniden doğacağım! dedi.

— Ne duruyorsun, at musibeti; kurtul...

Kapıyı kapadılar. Huriye sırtından maşlahı, bluzu fırlattı; etekliği çözdü. Gezintiye, mesireye filân giderken, korseyi tenine, iç gömleğinin altına giyerdi.

Taze, belden yukarısı çırçıplak, kendini süzüyor, canikosu da dudaklarını yalaya yalaya ötüp duruyor:

— TEFRİKA No. 25 —

— Ağzımın suyu aktı kâfir, başım için bir az öylece dur, kımıldama; doya doya seni seyredeyim, büsbütün mest olayım. Yaradana kurban olayım, bu ne gerdan, ne sine, ne kollar. Kaymak mı diyeyim, sedef mi, fil dişi mi, yoksa paluze mi? (paluze mi ten, ya gümüş ayine mi gerden) şarkısını yapan paşa şimdi kabil olup da şuracıkta olaydı, seni göreydi. O güfteyi senin üzerine yazdığına yemin billâh ederdi.. Allah aşkına, azıcık yana dön... Alimallah aklını oynatacağım, bu göğüs kız oğlan kızlarda yoktur. Vakıa pinpona varışın bir bakımdan hakkında hayırlı oldu; çocuk mocuk doğurmadın, emzirmedin ama yine seyyibe kısmında bu köş körpe, sım sıkı beden imkânı yok bulunmaz...

Hulki bey Huriye için döşettiği odada hanımlara ikramda bulunmağa çalışıyor..

(Roman resimlerinden)

Atıldı boynuna, yanaklarının, gamzelerinin, çenesinin altını âdeta yiyecek gibi, hoyrat hoyrat ne öpüş; göğsüne, sırtına, her tarafına saldırıp, eze eze ne öpücükler. Huriye, elinden kurtulamıyor:

— Bende hal, mecal bırakmadın; pelteye döndüm. Saçlarımı, tuvaletimi kim düzeltecek şimdi?

İçini çekiyordu:

— Güzelliğimi, kadrimi bilen olsa yüreğim yanmaz...

Dürnev, birdenbire, hışımla kolunu uzatıp karşıya doğru beş parmağını açtı:

— Nah beyime!..

Huriye, kime nah diyor, kime avucunu götseriyor diye bakınırken, beriki coşmada:

— Hulki beyefendi hazretleri bunu istemedi mi şimdi? Öyle bir hak etti, çanak tuttu ki yerden göğe kadar. Onu akıllı, dirayetli, rabıtalı, genç sanırdım. Meğerse akılsızın, dirayetsizin, rabıtasızın biriymiş, kofun kofu bostan korkuluğunun halisi imiş. Baksana odadan bir türlü çıkamıyor, bir sürü itin, köpeğin kuyruğundan ayrılamıyor. Ama bir maksada binaen mi, güya dalkavuklarını, çanak yalayıcılarını idare, ortalığı yola koymak için mi? Hayır, hâşa; sersemliğinden, aptallığından.

Bardağa bir az konyak koyup üstüne bira doldurdu:

— İçmezsen teneşirde suyumu dök!

— Büyük and verme. Zaten deminkilerle başım beynim dönüyor; sen iç!

Yine hatır kırmayarak üç dört yudum aldı; kalanını öteki bitirdi...

Huriye bluzunu, maşlahını giymiş; saçlarının, yüzünün tuvaletini düzeltmiş, yeniden esanslara bulanmıştı. Kapıyı açtıları sofaya çıktılar; yerlerine oturdular.

(Sen burada yokken işi ilerlettim; şişeler deviriyorum, bana vız geliyor. Daha rakı da içeceğm!) diyen Dürnev hanım, enikonu çakır keyif.

Karşıki odada, Zampara Galip gazelini tutturup,

Saki bu fena âleme meyhane desinler

Gösterdiği camı gama peymane desinler

Yak şem'i cemâlinle beni ey mehi tâban

Bir şûle için yandı şu pervane desinler.

Kıtasının meyanını çıkarken aşka gelmiş, kendini tutamıyarak sayhayı basıvemişti:

—Yassu bre kaymeni!

(Yaşa nurum! Var ol arslanım!. Dert görme tosunum!) değil de Rumca bir cümle sarfedişinin sebebi şu:

Bakırköyüne taşındıktan sonra oralı bir rum hekime gönül kaptırmış, delice âşık olmuş. Adam yakışıklı ve bekâr. Sinir çarpıntılarını bahane ederek, güya kendini tedavi ettirmeğe boyuna doktorun muayenehanesine gider, saatlerce sohbet ederler; rumyoz mandolini, hanım kemanı alır, (ya rumbi), (Pali metizmenes), (Manam sana osteso) gibi şarkılara girişirlermiş. Neşelenince (yassu bre kaymeni) yi basmaya Dürnev orada o zaman alışmış..

Zampara galip, perde arkasından çınlayan gevrek kadın sesini tanır gibi oldu, fakat bulup çıkaramıyor. Beyoğlu yosmalarından kordonlu Eftalyanın mı, Benli Marikanın mı? Sarı Malamanın mı?

Kafa kurcalarken, Bakırköylü Dürnevin peresenki olduğunu hatırlayabildi. Evet, bu rumca tâbir, onun dilinden düşmez. Sesi güzel, kemanda yay çekisi güzel, şip şirin, sıcak kanlı, kartala yaklaşmasına rağmen edasile, cilvesile kendi de hâlâ mis gibi geçer ama yanından müstesna, fevkalâde bir parçayı eksik etmez. Acaba bu akşam yanındaki kim? Göksu güzeli mi? Hünkâr suyu güzeli mi? Kuşdili perisi mi, yoksa Nuh kuyulu dilber mi?

Gözü perdenin deliğinde. Fırıl fırıl dönen iki göz bebeği görüyor, Dürnevinkiler, fakat öbürünü bir öğrense...

Yerinde duramadı, "dışarıda kimse olmasın! deyip sofaya fırladı. Çifte kumrular, küçük odaya seğirttiler.

Kapı aralığından çekilmeyen Dürnev hanım Galipten hiç kaçmadı. Kaçmak şöyle dursun, baş örtüsü omuzunda; maşlahın önü açık, yüzü, boynu, göğsü tabak gibi meydanda; azı dişleri görünecek kadar memnun.

Galiple fısıldaşmağa başladı:

— Afiyettesiniz inşallah şekerim!

— Onu bunu bırak, içerdeki mutlaka pırlanta gibi bir parça. Anlayalım şunu...

— Yaramazlıktan bıkıp usanmıyacak mısın afacan? De de de!.. Uslu dur bakayım, eline iğne batırırım ha!...

— Hasbanın ismini söyle...

— Onun sahibi var.

— Sahibi mi var? Carrt kaba kâğıt. Uzun etme cici ablacığım, adını söyle şu yosmanın; tanıdıklarımdan mı, defterime kayıtlılardan mı, bileyim.

Dürnev, kapı aralığından gözetlemesini işaret etti. Huriyeye, yiyecek gibi bakan Galibi kolundan çekti:

— Bu kadarı kâfi. Geçtim Hulki bey geliverir...

— Adam yerine mi koyacağım hengeleyi? Kimseden korkum yok!.

(Devamı var)

• Yahudi Hikmetleri •

★ İşini sev, unvandan kaç, devletlilerle dostluk etme!

★ Hiç bir zaman, "vaktim olursa bir bakayım,, deme; bunun olacağını nerden biliyorsun?

★ Davete giden başına geleceğe katlanır.

★ Her geçen gün bilgisine bir şey katmayan, boğazına kadar borçlanır.

★ Komşunun namusu senin demektir.

★ Yakınına en ufak bri fenalık canına kıymak demektir.

★ Adam bulunmayan yerde, insan olmağa gayret et.

★ Tefeciler kan dökücülere benzer.

★ Filozofların, hekimlerin yanında yetiştim; insana sükûttan daha faydalı bir şey görmedim.

★ Yapılması lâzım gelen şeyi bilip de başkalarına öğretmeyen, çöllerdeki mersin ağacına benzer.

Kim Kime Sormalı ?

Amerikada bi muhaceret kanunu olduğunu herkes bili. Birleşik Amerikaya girmek bazı şartların yerine getirilmesine bağlıdı.

Çinçinati şehrinde, bir sivil polis vazife sırasında dolaşırken bir adamın eşkâlinden şüphe eder ve yanına sokularak sorar:

— Bu memlekete nasıl girdiniz?

Kendisinden şüphe edilen şahıs, polis memurunu şöyle bir süzer:

— Bayım, der, ben saf kan bir kızıl deriliyim; ya, siz bu memlekete nasıl girdiniz?

— Tramvay ani fren yapınca kimseye belli etmeden beni öpmesin mi? Tokadı yapıştırıverdim.

— Peki ama niçin?

— Soğan kokuyordu da!

Bir Haydudun Başına Beş Milyon Liret

İtalya hükûmeti Sicilya adasının meşhur haydudu Giuliano'yu diri veya ölü olarak yakalayan, yakalatan şahsa 5 milyon liret vaadetmiştir.

Beş senedenberi Sicilya zenginlerini haraca kesen ve aldığı paraları yoksullara dağıtan bu genç, henüz 26 yaşındaki haydudun peşine 2 bin hafiye takılmış, takibine ise 5 bin jandarma memur edilmiştir. Fakat adalıların bilhassa fakir köylülerin muhabbet ve itimadını kazanan Giuliano'yu elde etmek mümkün olamamıştır.

Gayet güzel, çevik, dinç olduğu için Yalnız Sicilya değil, bütün İtalyan hattâ ecnebi kadınlarından çoğu sinemalardaki hayali haydut tipine benzeyen bu gence âşıktırlar. Lâkin kimse — Bir İsveçli kadın gazeteci müstesna — yanına yaklaşmak imkânı bulamamıştır.

İsveç gazetecisi haydutla olan mülâkatını ve kendisile beraber dağda geçirdiği üç günlük hikâyesini şimdi bir İsviçre dergisinde neşretmektedir.

Giuliano'nun seyyiat defterinde pek çok ölü vardır.

• Napoleon'un Avcılığı •

I. Napoleon iyi bir avcı değildi. Bir gün avda bir yaban domuzuna nişan almış, uşaklardan birini kalçasından yaralamıştı. Fakat tarihî olan hadise şudur: Keklik avında attığı saçma ile general Masséna'nın bir gözünü kör etmişti.

Başka bir gün de general Duroc'u kaba etinden yaralamış ve ona demişti ki:

— Senin gibi kahraman asker ilk defa arkasından yara almış oluyor!

GÜNLER GEÇERKEN

Zenginlik İçinde Fakirlik

Dil inkılâbı yapıyoruz diye lisanımızı bozmuş olmaktan başka bir derdimiz daha vardır ki üzerine, ara sıra dikkati çektiğim halde mühimseyen pek çıkmıyor: Gerek konuşma, gerek yazı lisanında çok az kelime kullanıyoruz; daha doğrusu umumî mânadaki kelimelerle meramımızı ifade cihetine kaçıyoruz, tenbellik ve cahillik ediyoruz.

Meselâ bir kır gezintisi yaptığımız sırada herkes birbirine:

— Aman şu ağaca bakınız, gelin gibi süslü!

— Hele bu otlar nasıl da kabarmış!

— Yan taraftaki bahçenin penbeli beyazlı çiçekleri ne hoş!

Diyor. Peki, o ağacın adı yok mu? Kiraz mıdır? Şeftali mi? Otların hususî bir ismi olması lâzım gelmez mi? Yonca mıdır, ayrık mıdır, ebegümeci veya çim mi? Çiçekler şebboy değil midir?

Bir kısmımız, bunları bildiğimiz halde umumî isimlerini söyleyip geçiyor, çocuklarımıza fena örnekler veriyoruz. Dedelerimiz — gayet iyi hatırlamaktayım — öyle yapmazlardı; eşyanın asıl isimlerini vermeğe çalışırlardı. Hattâ vermemek cahillik sayıldığından bundan kaçınırlardı. "şey,, ile konuşmak da ayıptı.

Artık "şey,, siz lakırdı edemiyoruz. Şeyhülislâm zâde merhum Muhtar Kevakibî dostumuz Fransızca tekellüm ederken "şey,, demesine gelen "chose - soz,, lâfını fazla kullanır, canımızı sıkardı. Hattâ başka bir dostumuz bunun bu âdetine kızmıştı da:

— Muhtar bey Fransızcaya bir "chozer,, fiili ilâve etti! demişti.

Nerdeyse yeni nesil de Türkçemize bir "şeylemek,, mastarı ekleyecek! Evet, az kelime kullanıyoruz. Dilimiz bu yüzden de zayıflıyor, gittikçe daralıyor. Ayrıca çocuklarımızda hayat bilgisi kelime bakımından acınacak derecede yoksullaşıyor.

Delikanlılarımız bile bir bahçeye girdiler mi orada yalnız "çiçek,, görüyorlar; ayrı ayrı isim veremiyorlar. Balıkçının tezgâhında "balık,, vardır; hangisi istavrit, hangisi izmarittir, seçemiyorlar. Lüferle uskumruyu, kalkan yavrusile pisiyi ayırd eden büyükler de nadirleşti ya!

Bu dikkatsizlik, hiçe sayma, umumî isim kullanma usulü konuşma ve yazı dilimizi çok geçmeden bir çocuk lisanına çevirecek. Gazetelere bakınız: Bir kaç yüz kelime ile idarei maslahat ediyoruz. Bazan da ne yazılar okuyoruz ki içinde "Bakraç,, yerine, "ibrik,, veya "güğüm,, kelimeleri kullanılmakta Kundak çocuğunun beline sarılan "paska,, yı değme muharrir hatırlamadığı için tarifle anlatmaktadır, "zıbın,, da unutuldu.

Öbür taraftan makalelerde muharrir diline bir kelime taktı mı boyuna tekrarlayıp duruyor. Osmanlıcada "müteradif,, şimdiki Türkçede galiba "anlamdaş,, denilen benzer kelimeleri aramak, bulmak zahmetine katlanan kim?

Yeni kelime yapalım, uyduralım derken eskileri kaybettiğimizin farkında mıyız? Zenginlik içinde fakirleştik, gitti.

R. H. K.

• Matbuat Hürriyetinin

Ankarada maruf bir lokanta sahibinin damadı, ormanda bir kadını boğup öldürdü. İstanbulda bir ilk okul talebesi bir satıcıyı bıçaklayıp canına kıydı. Yine Ankarada tanınmış aile çocukları hırsız çeteleri kurarak yapmadıklarını bırakmadılar. Olagan hâdiseler midir, bunlar? Belki öyledir; fakat o suçluların hep okur yazar sınıfından olduklarına göre son günlerde bütün tütüncü vitrinlerini k[...] cinayet gazeteleri neşriyatın[...] selede bir rolü yok mudur?

Eğer o kabil neşriyatın [...] masaydı dünyanın her [...] memleketinde bu neşriyatla [...] dele için hükûmetler ve c[...] ler faaliyete geçmezdi. Şimdi [...] ce bir müstehcen neşriyat [...] delesi yapmaktayız; hem de [...] vetlice yapıyoruz. Sıra ötekil[...]

— Nis... ...ağın biri.. Evlendikten sonra bir daha dam... ...beğim!

"Amerikan karikatürü"

A... İTE

Mes'ul...ri Taksim Edelim

İstanbu... şubelerinden birinin müdürü epice zaman... ...ks bir hayat yaşamakta imiş. Dikkati ç... ...eye haber vermişler ve giden müfettişl... ...ki kasada 29 bin lira açık!

Şimdi ...yı tabiidir ki kefaleti müteselsi-le bela... ...yı posta memurları hep bir-den öde... Aylardanberi 29 bin lira ka-dar büyü... ...ebliğın eksikliğini görmeyenle-rin bunda... kabahati, ihmali yok mu? O şubenin ... ...ğranmamış mı? İşi bir de bu cihetten ... lâzım. Mesuliyetleri taksim edelim.

Hele ...runuz Bakalım...

Bir ... arkadaşımız suriyeden (Cum-huriyet) ...diği yazıda diyor ki: "Albay Hüsnü Z... ...asına hiç bir sorgu suale ma-ruz kal... ...llarımı sallaya sallaya girdim. Öyle bir ... ...idim ki pasaportumda Suriye vizesi da... ...,,

Yazı... ...ğı (yörülmemiş bir diktatör).. Durumu... hele bir az geçsin, ayni zatın odasına ...de mi girilecek, yoksa üstü başı bile ..., bin müşkülatla mı?

Görün... aldanmamalı, başlangıca da! Suriye ...il, yetmiş iki devletin damgası-nı bile a... ...ki!

...rriyetinin ...lânçosu!

...ntüncü vitrinlerini kap... ...ni cinayet ve hebasetlere teşvik edi-...t gazeteleri neşriyatın... ...neşriyata sıra gelmiyecek mi? ... bir rolü yok mudur? Hele şu hale bakınız: neşriyatımı-... o kabil neşriyatın ... mühim bir kısmı müstehcen ...dı dünyanın her ...ndan daha büyük kısmı haydut-...ketinde bu neşriyatla ...k kaatillik propagandacısı... En ...gin hükûmetler ve ce... ve küçük kısmı sanat ve ilimle ...aliyete geçmezdi. Şimdi meşgul olanlar! ...r müstehcen neşriyat ... Matbuat hürriyetinin feyzi, se-... yapmaktayız; hem de ...resi, bilânçosu bu mu olmalıydı? ... yapıyoruz. Sıra ötekil...

Uzun Ömrün Tek İlâcı: Hadımlık

İstisnasız hepimiz, "şu ölümlü dünya değil mi; boş ver!,, der ve yapmadığımızı bırakmayarak so-numuzu yaklaştırırız.

Meğer, dünyada neler varmış ve kürei arz üze-rinde pek uzun yıllar yaşamak — Bir bakıma sürünmek — ne kadar kolaymış!..

Yedi sekiz yıldanberi Pariste bir tarikat almış yürümüş. Bunu, nak-şibendi, hambeli, sünbili, rufai veya son zamanlarda moda olan ticani gibi tarikatlardan saymak lâzım. Zira, bunlar insanın ölümden son-raki huzurunu garanti etmeğe ça-lışırken, o bizleri pek uzun yıllar dünya üzerinde tutmağa gayret e-diyormuş. Bu topluluğun adı da "Soğan cücüğü tarikatı,, imiş.

Bir günFransuva Toma adlı bir fotoğrafçı Lyon şehrinde bir zerze-vatçının dükkânının önünden ge-çerken gördüğü manzara karşısın-da birden duralamış ve kendini bil-mez kulları yola getirmek üzere Tanrı tarafından vazifelendirilen mümtaz varlıklardan biri olduğunu anlamış.

İşini gücünü, ço-luğunu çocuğu-nu yüz üstü bı-rakıp soluğu Pa-riste alan fo-toğrafçı, bir kaç yıl tarlalarda, bostanlarda çile çektikten sonra tarikatını kur-muş ve mukad-des kitabını neşretmiş.

Muhterem Toma baba eserinde aynen şunları söyliyormuş: "dün-yada uzun yıllar yaşamak istiyor-sanız, soğan gibi olunuz. Verimli bir toprağa ekilmiş olan bir baş so-ğan hiç bir zaman ölmez. Büyüdük-çe, tohum vermemesi için, yaprak-ları koparılır. Bu suretle hadım o-lan soğan yaşanma kudretini ken-dinde muhafaza eder. Gelişir, sö-külür, ertesi yıl yeniden ekilir, ye-niden filizlenir. Çocuğu olmasına engel olunmakla taraveti korunmuş olur. Doktor Aleski Kasel'de hadım olan adam, yedi yıldan, yedi yıla vücudunda bir yenilik duyar, mü-kemmelleşir, zaferden zafere koşar, ölmezliğin sırrına vakıf olur, de-miyor mu?,,

"Soğan cücüğü tarikatı" nın ku-rucusu Fransu-va Toma kitap yazmakla kal-mamış, bunu yaymak için bütün Frasayı dolaşmış, günlerce konuş-muş ve bir çok insanı kendine bendetmiş. Netekim, müridleri ara-sında Ogüst adlı bir işçi ile Yöne-uyer isimli refikası da varmış. Biri 31, diğeri 28 yaşında olan bu karı koca, soğanın ortaya koyduğu bu şaşmaz hakikat karşısında, ap-talca davranarak kendilerini ölüme atmağı bir tarafa bırakmışlar ve bundan böyle kardeşçe yaşamağı ahdetmişler. Meşhur Fransız sine-ma artisti Viuyon Romus'un kar-deşi de bu tarikatın dervişleri ara-sında imiş.

Bundan böyle, hayatın kısa ol-duğundan kimsenin şikâyete hak-kı yok demektir. Dünyaya bağlı olan soğanın yolunu tutar, yüzler-ce yıl felekten kâm alabilir.

T. T.

Elma Yeme Rekoru

Dünyada hiçbir şey yoktur ki, herkesten fazla başarıldığı tak-dirde mükâfatı görülmesin. Yeter ki insan, başkalarını hayrette bı-rakacak, kendilerinde bu kudreti göremiyenlere "bravo!,, dedirte-cek başarıyı gösterebilsin. Bunu yapabildikten sonra, Himalaya dağlarının tepesine çıkmak, Okya-nusların dibine inmek veya bir ıs-rayışta yirmi metreyi aşmak hep birdir.

Kaliforniya'nın nasıl bir diyar olduğunu tarife hacet yok. Her tarafı şeftali bahçeleri, elma ağaç-ları, üzüm kütüklerile bezenmiş o-lan bu mutlu memlekette her yıl, bütün varlığın kaynağı olan mey-veye karşı şükranı belirtmek üze-re bir bayram tertip edilir ve muh-telif müsabakalar açılırmış.

Bu yıl elma yeme müsabakasını Jon F. Trueman isimli bir meyve-sever kazanmış. Hem de nasıl? 47 dakika, 17 saniye, 26 salisede 22 kilo 207 gram elma yiyerek...

Amasyamızda, Niğdemizde veya Sapancamızda bu dünya rökorunu kıracak varsa meydana buyursun!

Bir Amerikan Şiiri:

DAKİKA

Küçük bir kurda benzer Dakika,
İştahının yoktur nihayeti:
Zamanı kemirip parça parça,
Örer de örer ebediyeti!

Richard Fowler'den

Tercüme: Ş. U

FİLİSTİN UĞRUNA

— Bu sefer kimin eskileri satılıyor
— Eskici Mişonun!

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 60 —

Adam kollarını uzatmış, ağır ağır yaklaşıyordu. Genç kadın son bir gayretle yine kapıya doğru koştu. Şevki bey de adımlarını hızlandırarak haykırdı:

— Dur... bırak kapıyı.

Korkunç bakışlı gözlerini Firdesin gözlerine dikmiş, onu manyetize etmek istiyormuş gibi, dik dik bakıyor, sarsak adımlarla yavaş yavaş yaklaşıyor ve homurdanıyordu:

— Nereye yidiyorsun, melek kadın? Bugün benimsin, bana hakiki hayatı sen tattıracaksın. Burada senin için her şeyi fedaya hazırım.

Firdes yaşaran gözlerini uğuşturarak:

— Yanıma yaklaşma, dedi. Bırak beni. Senin milyonlarına heves edecek kadınlar vardır, git onları bul.

Şevki bey salyalanan dudaklarını şapırdattıktan sonra bir kahkaha attı:

— Milyonlar mı? Bırak böyle palavraları. Milyon kim, ben kim? Kendimi tanıtayım sana. Ben milyonları olan bir adamın yanında şoförlük ediyorum. Sizi gezdirdiğim otomobil o adamındır. Sırtımda gördüğün elbise de emanettir. Şimdi anladın mı beni? Gel, kollarını boynuma dola..

Genç kadın sinirleri gerilen parmaklarile kapının topunu tutup çevirdi, kapı açılıverdi. Derhal dışarıya fırladı. Etrafta kimseler yoktu. Merdiven başında asılı duran mantosunu kaptı, basamaklardan yuvarlanır gibi aşağıya indi. Yukarıdan Şevkinin sesi duyuluyordu:

— Dur, diyorum. Kaçma, yakalarsam canını yakarım ha!..

Loş avluda mantosunu giydi, kendini sokağa attı. Başı dönüyor, gözleri kararıyor, tir tir titriyordu. O menhus yerden bir an evvel uzaklaşmak için duvarlara tutunarak koşmağa çalışıyordu...

Şiddetli bir şangırtı ile durakladı. Tramvayla aralarında bir adımlık mesafe kalmıştı. Vatman pençereyi aralamış, haykırıyordu:

— Körmüsün, be kadın. Kulakların da mı duymuyor? Sevdalı mısın yoksa, imanım?

Geriye çekildi ve mırıldandı:

— Keşki duymasaydım da ezilseydim.

Ertesi gün tevkifhanede Sabri ateş püskürüyordu.

— Dün niçin gelmedin, ölüsü kandilli?

— Hasta idim, Sabri.

— Gözlerin şişmiş, kızarmış. Ağladın mı yoksa?

— Hayır, başım ağrıyordu. Fakat geçti artık.

Kısa bir tereddütten sonra gözlerini kocasının gözlerine dikti:

—Sabri, sana bir şey söyliyeceğim amma kızma sakın.

— Beni öfkelendirecek lâflar konuşma. Burada imanım gevriyor zaten, bir de sen kafamı kızdırma.

— Öfkelenecek bir şey değil, Sabri. Senden izin istiyorum.

— Ne izini imiş? Nereye gidiyorsun kız?

— Ben gene tütün deposuna girip çalışacağım, Sabri. Senin de paraya ihtiyacın var. Sen buradan kurtulup çıkıncaya kadar çalışırım, sonra gene bırakırım.

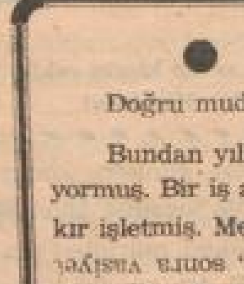

Sabri derin derin düşündü, kaşlarını çattı:

— Buna razı olmazdım amma başka çare yok. çalışmak için izin veriyorum sana Fakat evden doğruca işine gideceksin, oradan çıkar çıkmaz eve döneceksin. Sokaklarda dolaştığını haber alırsam leşini sererim ha. Ben burada kapalıyım diye kendini serbest zannetme. İyi bil ki, senin arkanda bir sürü gözcüler dolaştırıyorum. Sokaklarda gezmeğe kalkarsan hemen haberi bana gelir. Aklını başına al. Gözlerim senin peşindedir. Bilirsin ki karı milletine inanım yoktur. Benim.

Firdes tevkifhaneden çıkarken mırıldandı:

— Karı milletine inanı yokmuş. Arkamda gözcüler dolaştırıyormuş. Ne yapsam haber alırmış. Zavallı!..

Acı acı gülümsiyerek başını salladı:

— Erkeklik gururu!

Ce. Re.

Son

KORKAK

Gok aksi bir karısı olan aslan mürebbisi, bir gece yatmak için çadırına girince bakar ki karısı uyumuş. Yanına gidip yatacak olsa kadın uyanıp aksilenecek, geceyi gidip aslan kafesinin bir köşesinde geçirir.

Sabah kadın erken uyanır, kocasını aslan kafesinin içinde bulunca, hiddetle sorar:

— Geceyi nerede geçirdin bakayım?

— Seni uyandırmamak için aslanın kafesinde:

— Vay korkak herif, vay.

— Sakın, bir daha yüzünü görmek istemiyoruz,, dememizi ciddiye almış olmasınlar!

"Amerikan karikatürü"

SİLÂH DEPOSU

Amerikanın Temessee şehri polis komiserlerinden Joy Kimsey'in uzun yıllardanberi bir türlü geçmeyen bir derdi varmış; arada sırada sırtına bıçak saplanır gibi olurmuş. Son günlerde ağrılar dayanılmaz bir hal alınca, muayene olmak üzere bir hastahaneye gitmiş. Bakmışlar, etmişler, röntgenden geçirmişler ve nihayet yarmağa karar vermişler.

Operatörler sızlayan noktaya neşteri vurur vurmaz bir de ne görsünler? Koskocaman bir sustalı çakı.

Meğer, 1927 yılında bir haydud tevkif edilirken, en emin yer olarak silâhını komiserin sırtına yerleştirmiş.

Mermer Gibi

İkisi de atıcı idi:

Biri:

— Azizim, dedi, bahçenin duvarını öyle bir yeşile boyamışım ki, gelen kuşlar orman zannedip kafalarını vuruyorlar.

Diğeri dedi ki:

— Bu da bir şey mi? Geçen yıl sandalımı mermer taklidi beyaza boyamıştım. Denize indirir indirmez dibe çöktü..

İki Rejimin Birleştiği Nokta

İki kız kardeşine ve yetmiyormuş gibi 50 yaşındaki anasına tecavüz eden 23 yaşındaki şerir hakkında kanun ne ceza tâyin eder? bilmiyoruz. Fakat bize öyle geliyor ki Hitlerin bir çok hastalıklara ve delilere tatbik ettiği malûm ameliyatın bundan daha isabetli yeri olamaz.

O kabil cezalardan birini daha geçen gün, analık vazifesini hakkile ifa etmeyen evlâd katili bir kadın hakkında Amerikalı hâkim de münasip bulmuştu.

Görülüyor ki bu hususta totalite rejim ile demokrasi birleşiyor!

Erkek — (file içinde asılı toplara bakarak) ha, sahi, haniya sen sutyen alacaktın... Unutmayalım!

"Fransız karikatürü"

Maliye Nazırı Dediğin Böyle Olur

Doğru mudur, yanlış mıdır Allah bilir? Vebali anlatanların boyunlarına olsun!..

Bundan yıllarca önce, Fransanın Lyon şehrinde Mösyö Peç adında gayet muhterem bir zat yaşıyormuş. Bir iş adamı olan bu kimse, aklile, zekâsile, dirayetile bir takım işletmeler kurmuş ve tıkır tıkır işletmiş. Meselâ, su, elektrik, hava gazı, tramvay şirketleri onun eseriymiş... Mösyö Peç öldüğü zaman, yakınları önce ağlamışlar, sızlanmışlar, sonra vasiyetnamenin açılması için ilgili yargıcın huzurunda toplanmışlar. Kanun adamı zarfın mührünü kopararak Ölünün son arzularını okumuş. Bütün işlerin idaresini yakınlarına bırakan Mösyö Peç, "oğlum Moris'e .... milyon frank bırakıyorum. Çünkü; hiç bir mali işten anlamayan ve iki kere ikinin dört ettiğini bilmeyen varisimin ömrünün sonuna kadar bakılmağa ihtiyacı vardır,, diyormuş.

Bütün bunlarda hiçbir garabet yok değil mi? Size öyle gelir!. Pederi tarafından, hiçbir mali işten anlamadığı ve iki kere ikinin dört ettiğini bilmediği rivayet edilen zatın Fransa Maliye Bakanı Mösyö Moris Peç olduğunu söylersek ne buyurulur?

KISA HİKÂYE

SUZAN

Onunla fakülteyi geçen sene birlikte bitirmiştik. Bu suretle mektep arkada kalınca, bağlar, hatıralar da kopmuş, her birimiz bir tarafta hayat mücadelesi için bir mevzi aramaya koyulmuştuk. Böylece akıp giden uzun bir senenin sonunda ansızın "Suzanla karşılaşmak bende oldukça tuhaf bir tesir yaptı. Bütün zihnim onunla beraber geçen hatıraların istilâsına uğradı. Fakültede branşlarımız ayrı almasına rağmen bazı derslerimiz müşterekti. Ayni sınıfa toplanırdık. Suzan pek muntazam devam etmediği için eksik notlarını benden alırdı. Fakat defterlerimi geri verirken hiç teşekkür etmezdi. İstemeyi değil de, teşekkür etmeyi bir tenezzül mü sayardı, bilmem?

Gün geçtikçe kaprislerine boyun eğmeye alışıyordum. Farkında olmadan aramızda bir samimiyet, bir dostluk başlamıştı. Evvelâ mektepte birbirimizi arayıp sorarken, sonra bu arkadaşlık mektep kapısından dışarıya da çıktı. Randevularında bekletmez, davetlerime memnuniyetle gelir, hattâ çok defa bir sonraki randevuyu kendisi tâyin ederdi. Zengin bir kızı ağırlamak bana hayli pahalıya mal oluyorduysa da, o mağrur edalı kızın karşımda soytarılaşması her defasında hoşuma giden birer sahne teşkil ediyordu. Hiç bir şeye ihtiyacı olmayan, para sıkıntısı nedir bilmeyen bu garip mahlûkla aramızdaki rabıtanın mahiyetini bir türlü tahlil edemiyordum.

Tam dört mevsim sonra onunla karşılaşmak benim için elbette bir sürpriz, bir hâdise idi. Çünkü ben onun Fransada olduğunu sanıyordum. Fakültede iken bana hep Paristen bahseder, orada yaşamak istediğini söylerdi. Babası sefirken çocukluğunun, hattâ lise devresinin bir kısmını da orada geçirmişti. Benim şaşkınlığım henüz üzerimde iken sokulgan, yumuşak, reddedilmesi imkânsız tavırlarından biriyle — ve bir itiyadı ihya ederek — koluma girdi:

— Haydi beni Şamlı baklavacıya götür!..

Sanki bir az evvel mektepten çıkmıştık ta, nereye gideceğimizi düşünürken, meşhur tatlıcımızı hatırlayıvermiştik. İçimde garip bir memnuniyet duydum.

Suzan, benim için, yanımda çok gezdirip bir kaç sayfasını okuya bildiğim bir kitap gibiydi. Bu sefer onu bitirmeli ve kapamalıydım. Hattâ çok geç bile kalmıştım. Şunu da sırası gelmişken söylemeliyim ki onun zenginliğinden bir şey beklemiyordum. Tabiatım bunu hedef tutmaya müsait değildi, hem de hiç bir surette. Bir evlenme fikrini asla hatırımdan geçirmemiştim.

Şamlı baklavacıda, daha ziyade mektep günlerini düşünen bir halimiz vardı. Yine her hafta buluşmaya karar verdik. Ben içimden, "fakat bu pek kısa sürmelidir,, dedim. Caddeye çıktık, konuşarak yürüyorduk. Bana çiftliklerinden bahsetti. Bu çiftlikleri gıyaben tanıyordum. Bir kısmını satıp bir apartıman almak fikrindeymiş. O, tek başına bir mirasa sahipti. Müstakbel gayelerinden bahsederken sözü değiştiriverdi:

Bugün işine gitme. Bebeğe gidelim. Kahvemizi orada içelim. Tıpkı eskisi gibi.

Daireye bir işim çıktığını telefon ettim.

Bebekteyiz. "Cehenneme gidelim,, dese, kendimi ateşler ortasında bulacağımı sanıyorum.

Bebek kahvesinde epey vakit geçirdik. Seremoni tamamlansın diye son dakikalarda mutat şekilde paylanıp azarlandım. Sebep te şu: bana projelerinden bahsederken "seni çiftliklerime vekil yapmak istiyorum.,, dedi. Vay efendim!.. Ben bu muhteşem teklifi lâyik olduğu sevinçle karşılamamışım. Arkasından hemen "senden nefret ediyorum,, nakaratını yapıştırdı. Kürkü içinde kımıldayıp çalkandı.

Suzan bana bu çiftlik kâhyalığı tasavvurundan mektepte de bahsetmişti. Bu teklifin, bu arzunun arkasında kendisince bir evlenme fikrinin mevcut olup olmadığı benim için bir sır, bir düğümdü. Kurcalamak ta istemezdim.

Bebek kahvesinden kalktığımız zaman, vakit epey geç olmuştu. Asfaltta otobüs beklerken Suzanda birdenbire bir değişiklik hissettim. Gerçi onun böyle artistik hallerine yabancı değildim ama bu saatten sonra kendisini nereye götürmemi isteyecekti? Bir taze arzunun başlangıcında o hep öyle figür değiştirirdi. Sesine benzetemediğim bir sesle söze başladı:

— Sana ilk defa bir şey söyliyeceğim... ilk defa... Yalnız sana söyliyebileceğim bir şey.,, dedi. Merak kesilmiştim:

— Dinliyorum.. Söyle.

Devam etti:

— Yarın buluşacağız değil mi?.. O halde... Görüyorsun ki hava kardı. Sana rastlamasaydım, eve, oradan da terzime gidecektim. Şimdi eve uğramadan terziye gitmekliğim için bana elli lira lâzım...

Çantasını açıp bir elli liralık çıkardı:

— Bir tane kâfi gelmez!.. dedi.

Bu, hakikaten Suzanın bana ilk defa teklif ettiği bir şeydi. Sadece,

— Peki! diyebildim ve beş tane on liralığı Suzana verdim. Paraları avucunda kâğıt sepetine atıyormuş gibi sıkarak çantasına koydu. Ne teşekkür, ne buna benzer bir kelime! Not defterlerimi hatırladım. Sonra o otobüse bindi, Şişliye çıktı, ben de tramvayla köprüye, cüzdanımda bir tek iki buçuk liralık kalmıştı.

Ertesi gün Taksim kapalı durağına muayyen saatten on beş dakika evvel gittim, iki saat sonra yine tek başıma ayrıldım. Suzanın gelmeyişi canımı hayli sıktı. Bu zengin, bu mağrur kız bana âdi bir oyun oynadı diye asla düşünmüyordum, o bence para mefhumunun üstündeydi. Bana ağır gelen masrafları, belki de o tabii veya küçük görürdü. Elli lira neydi? Bir hafta hep böyle düşündüm. Ani bir rahatsızlıktan başka bir ihtimal bulamıyordum. Fakat adresimi biliyordu. Telefon etmesi en basit bir nezaket mecburiyeti değil miydi? Yavaş yavaş bütün zenginler hakkındaki fikirlerim değişmeğe yüz tutmuştu. Onların bana çok yabancı olan âdetleri, huyları, terbiyeleri bulunduğunu kabul etmeliydim. Bir gün yazıhanede yine Suzanı düşünüyordum. Bu sırada postacı Paris damgalı bir mektup getirdi. Açmadan Suzandan olduğunu anladım. Gözlerim şu satırları okudu:

"Aziz dostum,

Ani olarak Parise hareketim icabetti. Sana karşı çok çok mahcubum. Paristen selâmlar.

Suzan,,

Şadi USAL

Japon Ata Sözleri

★ Kuş, nereden gelirse gelsin, nağmesi değişmez.

★ Gemi batınca, su kabağı altun olur.

★ Türlü tasalarile zengin, birlerine benzerler: oldukça kirlenirler.

★ Akıllı adam, binde bir hata işler; ahmak milyonda bir kere doğru söz söyler.

★ Kıyıda durup balığa alıcı gözile bakmaktansa, eve gelip ağ örmek hayırlıdır.

★ Elli adım kaçan, yüz adım kaçana güler.

★ Zamanı ve kaderi beklemenin yerini hiç bir şey alamaz.

★ Havuz kurbağaları deryalardan konuşamaz.

★ Bir ressamın ve bir avukatın elinde ak, derhal siyah olur.

★ Eğer, bütün kudretini sarf eylerse, bir sıçan bir kediyi yiyebilir.

★ Doymayan bir şey varsa, ölümdür.

★ Soyulmuştan alınacak bir şey yoktur.

★ Uzak olan su yangın söndürmez.

★ Karı koca arasındaki kavgaya köpek bile ilgilenmez.

★ Bir ateş görürsen aklına yangın gelsin, bir insan görürsen hırsız olabileceğini düşün.

★ Çok konuşan çabuk susar.

Bu resimde beş yanlış var. Bulabilir misiniz? Çözülüş şekli 8 inci sayfamızdadır.

Tanımazmış..

Maruf sinema aktörü Humphrey Bogart futbol meraklısıdır. Bir gün stadyumda maç seyrederken yanına tesadüf etmiş olan bir adamla konuşmağa başlar; ona der ki:

— Şu Albana ekipinin bütün oyuncularını isimlerile, cisimlerile tanırım. Fakat, tuhaf değil mi, Albana üniversitesi rektörünün kim ve nasıl bir adam olduğunu bilmem!

— Rektör, Foster adında biridir. Onu bilmemin tek sebebi de şu: bizzat kendisiyim!

SOVYET RUSYADA DEĞİŞİKLİK

Stalin — Arkadaşlar, bundan sonra orak çekiç yerine, çekiç orak diyeceğiz!

"Fransız karikatürü,,

Baldwin - Churchill

Eski İngiliz Başvekili, selefierinden Baldwin'i sevmezdi. Zira Almanyaya karşı müsamaha siyaseti gütmesine kızardı.

Son harbte Londra üzerine şiddetli bir hava hücumu yapıldığı sırada Churchill'e sığnağa girmesini söylediler.

— Zira, dediler, bir bomba Baldwin'in evi üstüne düştü.

— Ya, öyle mi? Şu Almanlar da ne nankör adamlarmış!

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir.

AYDEDE

SİYASÎ HOŞSOHBET GAZETE

1 — Tütün içilmeyen vagonda pipo içilmez.
2 — İçilse bile açık pençereli yerde duman doğru çıkmaz.
3 — Ön plândaki çantanın sapı yerinde değil.
4 — Her yerde kar var ağaç karsız.
5 — Mecmuanın kapağı iç sayfalarda olmaz.

BABA ÖĞÜTLERİ:

ÖĞRETMEN!..

Salonda toplanmıştı davetliler bir gece,
Ne hoş konuşuyordu bir genç kız İngilizce.
Hayranlıkla sordular: "Kolejden mi çıktınız?„
"Hayır.. Asla gitmedim okula..., dedi genç kız.

Dediler: "Gezdiniz mi yabancı ülkelerde?„
Genç kız dedi: "Yok canım... Bizde o talih nerde?„
Benim bir öğretmenim var.. Bu salonun içinde..
Kalbini merak sardı yaşlının da, gencin de:

Öğretmen meydanda yok... Aradılar salonu.
Akıllı kız gösterdi onlara LİNGUAFON'u,
Dedi: "İşte öğretmen.. Bu usulü beğendim,
Ben, kısa bir zamanda İngilizce öğrendim...„

ANADOLU Anonim Türk Sigorta Şirketi

Türkiyenin En Büyük Sigorta Şirketi
Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Kurumu
Sermaye ve İthiyatı: 5.832.000 — T. Lirası
20 sene zarfında tediye etmiş olduğu hasar tazminatı
20 Milyon Türk Lirasıdır.

YANGIN - HAYAT - NAKLİYAT - KAZA

Sigortalarınız için en müsait şartları "ANADOLU" da bulabilirsiniz.
Muamelât Merkezi: İstanbul Yeni Postahane Karşısı Kredi Han

TELEFON :
Müdür 20531
Santral 24294/3/2
Hayat kısmı 20541
Galata Bürosu 43949

Türkiye İş Bankası A. Ş. ve T. C. Ziraat Bankası Şube ve Ajansları Şirketin Acenteleridir.

ANTİDOT (POMAT)
• NEZLE
• GRİP
• DİŞ AĞRISI
• BÖCEK SOKMASI
• YANIKLAR
• GÜNEŞ YANIĞI
İLE:
• ADALE ROMATİZMASI
• YARALAR
• PİŞİK
• KAŞINTI
• EKZEMA
• ERGENLİK
• DONUK
• DERİ ÇATLAKLARINDA VE
• TRAŞTAN SONRA KULLANILIR
FİATI: 75 Krş.
(TARLAN)

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer:
Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi

Hanımeli

NİSAN SAYISI ÇIKTI
Seçme Türk Motifleri müsabakası
Devam Ediyor

Bu sayıda, Amerikalı moda hâkimi Bayan Tina'nın Şark modası hakkındaki fikirleri.

* * *

— İlkbahar modası
— 1001 çeşit bahar şapkaları
— Yavruların bahar elbisesi
— El, ev, yün işleri
— Bilgi ve çiçek dersleri
— Yastık örtü ve yaka modelleri
— Eteklerimiz nasıl olmalıdır?
— Nişanlınız sizi seviyor mu?
— Eskilerden yeni yapmak.
— Randevunuzda pot kırmayınız
— Bir kadının dış görünüşü, iç görünüşü
— Hikâye, roman, fıkra, karikatür

Güzel sözler, şiirler, cevaplar

Çok resimli, çok renkli 40 sayfa 50 kş.

İstanbul TAN Matbaası

T. GARANTİ BANKASI'nın

1949 İkramiye keşidelerine iştirâk ediniz..

12 ayda 12 çekiliş

Senede:

1465 Adet para ikramiyesi
3000
1500
1000 Liralık büyük ikramiyeler,
200,000 Liralık GARANTİ APARTMANI nın 2 Dairesi,
2 Kıymetli Arsa (İSTANBUL ve İZMİR'de)
2 Lüks Otomobil,
396 Adet ÇOCUK DOĞUM GÜNÜ hediyeleri

100 liralık bir hesapla bütün çekilişlere ve 25 lira ile
1-13 yaş arası çocuk hesapları keşidelerine girersiniz.
Her 100 Lira için ayrı bir kur'a numarası verilir.
Hesapların keşide gününe kadar düşürülmemesi şarttır.
Okul tasarrufları ile diğer para biriktiren müesseseler mevduatına en müsait faiz verilir ve bütün ikramiyelere iştirâk ettirilir.

Tafsilât gişelerimizde...

TASARRUF HESAPLARI

1949 İkramiye Plânı
75000 Lira

Büyük İkramiyeler
3 Tane 10000 Lira
3 „ 5000 „
12 „ 1000 „

Çekilişe iştirâk için en az
100 liralık bir hesap açtırınız.

veya mevcut hesabınızı bu miktara yükseltiniz.

TÜRK TİCARET BANKASI

(Tesis tarihi: 1914)

İstanbul Şubesi: Tel 24478
Osmanbey Ajansı: Tel. 80481